

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

στο σχέδιο νόμου «Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές από τους Έλληνες εκλογείς που διαμένουν στο εξωτερικό»

Προς τη Βουλή των Ελλήνων

I. Εισαγωγή

A. Το άρθρο 108 του Συντάγματος θεσπίζει «κοινωνικό δικαίωμα» των απόδημων Ελλήνων, το οποίο διατυπώνεται ως καθήκον του Κράτους να μεριμνά υπέρ αυτών. Η ίδια διάταξη υποχρεώνει το Ελληνικό Κράτος να λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα για τη διατήρηση των δεσμών του απόδημου Ελληνισμού με την Ελλάδα, να φροντίζει για την παροχή ελληνικής παιδείας στους απόδημους Έλληνες και να θέτει ως καθήκον την «κοινωνική και επαγγελματική προαγωγή των Ελλήνων που εργάζονται έξω από την Επικράτεια».

Στη σφυρηλάτηση ουσιαστικών δεσμών του απόδημου Ελληνισμού με την Πατρίδα ανήκει, αναμφισβήτητα, και η ρύθμιση άσκησης του δικαιώματος ψήφου των απόδημων Ελλήνων, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές που διεξάγονται στην Ελλάδα. Οποσδήποτε, η ανωτέρω πρόβλεψη παρέχει επικουρικό έρεισμα, αφού υφίσταται ειδική συνταγματική ρύθμιση. Σύμφωνα με την παράγραφο 4 εδάφιο δεύτερο του άρθρου 51 του Συντάγματος «Νόμος που ψηφίζεται με την πλειοψηφία των δύο τρίτων του όλου αριθμού των βουλευτών μπορεί να ορίζει τα σχετικά με την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από τους εκλογείς που βρίσκονται έξω από την Επικράτεια. Ως προς τους εκλογείς αυτούς η αρχή της ταυτόχρονης διενέργειας των εκλογών δεν κωλύει την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος με επιστολική ψήφο ή άλλο πρόσφορο μέσο, εφόσον η καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων διενεργείται όποτε αυτό γίνεται και σε ολόκληρη την Επικράτεια». Στο πλαίσιο της προεκτεθείσας συνταγματικής πρόβλεψης το προτεινόμενο σχέδιο νόμου έχει τα χαρακτηριστικά στοιχία εκτελεστικού του Συντάγματος νόμου.

B. Η πρόβλεψη της προμνημονευθείσας παραγράφου 4 του άρθρου 51 του Συντάγματος είναι νέα στη συνταγματική μας ιστορία. Η άσκηση, ωστόσο, του δικαιώματος ψήφου των εκτός Επικρατείας Ελλήνων έχει, μοναδικό, ιστορικό προηγούμενο τις εκλογές του 1862 για την ανάδειξη των μελών της Β' Εθνικής Συνέλευσης.

Στο φύλλο υπ' αριθμ. 9 της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως της 25ης Νοεμβρίου 1862 δημοσιεύονται δύο πολύ ενδιαφέροντα κείμενα. Το πρώτο είναι προκήρυξη, που απηύθυνε προς τον Ελληνικό Λαό στις 23 Οκτωβρίου 1862 (δεκατρείς δηλαδή ημέρες μετά την ανατροπή του Όθωνα) η προσωρινή κυβέρνηση που είχε αναλάβει την εξουσία. Η προκήρυξη αυτή είχε ως αντικείμενο τα περί εκλογής των πληρεξουσίων του συντακτικού σώματος, που επρόκειτο να συγκροτηθεί και, μεταξύ άλλων, ανέφερε ότι «.....καλούνται εις την συνέλευσιν πληρεξούσιοι ου μόνον των εν τη ημεδαπή πολιτών Ελλήνων, αλλά και εκείνων οίτινες μακράν αυτής κοπιώσιν εργαζόμενοι υπέρ του μεγαλείου του ελληνικού ονόματος και απαύστως μεριμνώνσι υπέρ της ευδαιμονίας της πατρίδος.....».

Το άλλο κείμενο είναι το «ψήφισμα περί εκλογής των

Πληρεξουσίων του Έθνους» το οποίο εξέδωσε η ίδια προσωρινή κυβέρνηση με ημερομηνία 30 Οκτωβρίου 1862. Το άρθρο 4, του ψηφίσματος αυτού, όριζε, ότι «οι οπουδήποτε εκτός της Ελλάδος ευρισκόμενοι υπήκοοι Έλληνες, εάν αποτελώσιν αριθμόν εκατόν μέχρι χιλίων ψυχών, εκλέγουσιν ένα πληρεξούσιον, αν δε χιλίους μέχρι δέκα χιλιάδων εκλέγουσι δύο, και αν υπερβαίνωσι τας δέκα χιλιάδας εκλέγουσι τρεις.....».

Στις εκλογές του Νοεμβρίου του 1862 έλαβαν, πράγματι, μέρος και Έλληνες πολίτες που βρίσκονταν έξω από την Ελληνική Επικράτεια.

Έκτοτε δεν υπήρξε συνέχεια, παρά το γεγονός, ότι στο πλαίσιο Αναθεωρητικών Βουλών, είχαν διατυπωθεί σχετικές προτάσεις, οι οποίες συχνά επαναφέρονταν και κατά τη διάρκεια συζητήσεων στη Βουλή επί σχεδίων νόμων που αφορούσαν, είτε την πρωτογενή, είτε την κατά τροποποίηση ρύθμιση θεμάτων της εκλογικής νομοθεσίας. Επισημειώνεται, ότι ικανός αριθμός βουλευτών και νομικών, κατά καιρούς, υπεστήριξε τη γνώμη, ότι η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, στον τόπο διαμονής τους, των Ελλήνων υπηκόων του εξωτερικού μπορεί ν' αντιμετωπισθεί με κοινό τυπικό νόμο, χωρίς να χρειάζεται συνταγματική ρύθμιση.

Η συμμετοχή ορισμένων εκτός Επικρατείας Ελλήνων στην ψηφοφορία για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (ν. 1427/1984), είναι προφανές, ότι δεν συνιστά συμμετοχή στην ανάδειξη των αιρετών οργάνων διακυβέρνησης της χώρας και, σε κάθε περίπτωση, αποτελούσε αναγκαία συμμόρφωση προς το παράγωγο Κοινοτικό Δίκαιο.

Γ. Μετά την επιψήφιση του ν. 3480/2006, ο οποίος αποτελεί ορόσημο στις σχέσεις της Πολιτείας με τον Ελληνισμό της Διασποράς, και αναφέρεται στην οργάνωση, τη λειτουργία και τις αρμοδιότητες του Συμβουλίου Απόδημου Ελληνισμού, η Κυβέρνηση, συνεπής προς τις εξαγγελίες της, εκπληρώνει, με το προτεινόμενο σχέδιο νόμου, μια ιστορική υποχρέωση μεγάλης σημασίας, που, αναμφισβήτητα, ενδυναμώνει τους δεσμούς του οικουμενικού Ελληνισμού με την πατρίδα.

Στην εποχή της παγκοσμιοποίησης δεν είναι νοητό οι Έλληνες του Εξωτερικού να μην έχουν τον επιβαλλόμενο, θεσμικά, αποφασιστικό πολιτικό λόγο για τα τεκταινόμενα στη χώρα τους.

Δ. Κυρίαρχοι άξονες του σχεδίου νόμου, το οποίο αρθρώνεται σύμφωνα με την επιταγή του άρθρου 51 παρ. 4 του Συντάγματος και με το οποίο δεν εισάγονται παρεκκλίσεις από την καθόλη διαδικασία άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εκλογή των βουλευτών, είναι οι ακόλουθοι:

- Το δικαίωμα ψήφου παρέχεται στους Έλληνες που διαμένουν σε οποιαδήποτε χώρα του εξωτερικού ή υπηρετούν σε ελληνική αρχή της αλλοδαπής.

- Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος συναρτάται και με τη χωρική αρμοδιότητα των Ελληνικών Πρεσβευτικών και Εμμισθων Προξενικών Αρχών στο οικείο Κράτος.

- Δικαίωμα ψήφου παρέχεται σε όσους έχουν την Ελληνική Ιθαγένεια, είναι, δηλαδή γραμμένοι στα δημοτολόγια και κατά συνέπεια και στους εκλογικούς καταλόγους Δήμου ή Κοινότητας του Ελληνικού Κράτους.

- Η ψήφος στοιχείται με την επιλογή κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια Επικρατείας, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εκλο-

γή βουλευτών. Για το σκοπό αυτόν, άλλωστε, επιβάλλεται κάθε ψηφοδέλτιο Επικρατείας να περιλαμβάνει, υποχρεωτικώς, μεταξύ των υποψηφίων του, τρεις τουλάχιστον, οι οποίοι, αποδεδειγμένα, διαμένουν στο εξωτερικό, επί μία δεκαετία, πριν από την ανακήρυξή τους.

- Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στο εξωτερικό προϋποθέτει απλή δήλωση του ενδιαφερομένου, που απευθύνεται στην κατά τόπο αρμόδια ελληνική πρεσβευτική ή έμμισθη προξενική αρχή.

- Η σύνταξη των ειδικών εκλογικών καταλόγων, μετά την υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων και με βάση τις εγγραφές στο γενικό εκλογικό κατάλογο, γίνεται με ευθύνη του Υπουργείου Εσωτερικών. Η αναθεώρηση των ειδικών εκλογικών καταλόγων πραγματοποιείται, όπως ισχύει και για τους γενικούς εκλογικούς καταλόγους, ανά δίμηνο.

- Η δόμηση της διεξαγωγής της ψηφοφορίας με υπεύθυνους τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής και τα μέλη των εφορευτικών επιτροπών και με γνώμονα την αποφυγή οποιασδήποτε ταλαιπωρίας των ψηφοφόρων, καθώς και την έγκαιρη εξαγωγή των αποτελεσμάτων, επιστηρίζεται στο πλέγμα των ρυθμίσεων των ειδικών νόμων που αφορούν τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας για την ανάδειξη των Ελλήνων Αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και στις διατάξεις για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος των ετεροδημοτών.

Ε. Επισημαίνεται πως, με δεδομένο ότι η εκτέλεση της σχετικής συνταγματικής διάταξης ως προς την ψήφω των αποδήμων αποτελεί ένα πρωτόγνωρο για τα εκλογικά μας δεδομένα εγχείρημα, το παρόν σχέδιο νόμου καθιερώνει ένα είδος μεταβατικής περιόδου εφαρμογής στην προώθηση του όλου θεσμού. Μεταβατικής περιόδου κατά την οποία θα τεθούν οι βάσεις για την περαιτέρω εξέλιξη του κυρίως προς δύο κατευθύνσεις:

1. Προς την κατεύθυνση της διερεύνησης της μελλοντικής καθιέρωσης δυνατότητας εκλογής εκπροσώπων των Αποδήμων ανά περιφέρεια εξωτερικού.

2. Και, δεύτερον, προς την κατεύθυνση της υιοθέτησης της μεθόδου άσκησης του εκλογικού δικαιώματος από τους απόδημους με επιστολική ψήφο.

II. Ειδικό Μέρος:

Άρθρο 1

Με την εισαγωγική διάταξη του σχεδίου νόμου προβλέπεται ότι το ασκούμενο εκλογικό δικαίωμα στην αλλοδαπή αναφέρεται σε Έλληνες υπηκόους, που διαμένουν στο εξωτερικό, καθώς και σε Έλληνες δημόσιους υπαλλήλους που υπηρετούν σε οποιαδήποτε ελληνική αρχή του εξωτερικού. Στην ίδια ρύθμιση είναι προφανές, ότι υπάγονται και οι Έλληνες δημόσιοι υπάλληλοι που έχουν νόμιμη διαμονή, στο εξωτερικό, διότι, υπηρετούν σε Διεθνείς Οργανισμούς, οι οποίοι εδρεύουν στην αλλοδαπή.

Η ημερομηνία διεξαγωγής της ψηφοφορίας, συνεκτιμωμένων των μεγάλων αποστάσεων και της διαφοράς ώρας, θα ορισθεί με το προβλεπόμενο, από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών, σχετικό προεδρικό διάταγμα. Επισημειώνεται, κατά την παράγραφο 4 του άρθρου 51 του Συντάγματος δεν επιτάσσεται, αναγκάτως, η ταυτόχρονη διενέργεια των εκλογών σε όλα τα Κράτη που θα ψηφίσουν Έλληνες, αλλά, αντιθέτως, επιβάλλεται η ορι-

στική καταμέτρηση και η ανακοίνωση των αποτελεσμάτων να διενεργηθεί, όποτε αυτό γίνεται, και σε ολόκληρη την Επικράτεια.

Άρθρο 2

Ως προϋποθέσεις άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων τίθενται:

α. Η εγγραφή στα δημοτολόγια και στους εκλογικούς καταλόγους Δήμου ή Κοινότητας του Ελληνικού Κράτους, γεγονός, το οποίο συνάπτεται με ενεστώσα Ελληνική Ιθαγένεια.

και β. Η συνδρομή του δικαιώματος του εκλέγειν και η μη αποστέρηση τούτου, κατά τις ειδικότερες προβλέψεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

Για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος απαιτείται εγγραφή σε ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, οι οποίοι συντάσσονται από το Υπουργείο Εσωτερικών κατ' αντιπαραβολή των εγγραφών που υφίστανται, ανά εκλογική Περιφέρεια, στους γενικούς εκλογικούς καταλόγους.

Η εγγραφή του εκλογέως, γίνεται, κατά τον απλούστερο, δυνατό, τρόπο, δηλαδή με σχετικό έγγραφο αίτημά του, που απευθύνεται στην πλησιέστερη προς τον τόπο κατοικίας του Ελληνική Πρεσβευτική ή Έμμισθη Προξενική Αρχή.

Υπό το δεδομένο, ότι οι ανωτέρω εκλογικοί καταλόγοι θα αναθεωρούνται, ανά δίμηνο, η ευχέρεια εγγραφής παρέχεται σε διηκεκή, σχεδόν, βάση.

Οι ειδικές διευκολυντικές ρυθμίσεις, για τους Έλληνες ναυτικούς, στο πλαίσιο της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (άρθρο 27 παρ. 7 π.δ. 351/2003) εφαρμόζονται, αναλόγως, κατά τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας που οριοθετείται από το προτεινόμενο σχέδιο.

Κατ' ακολουθία, η άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται στην πλησιέστερη Ελληνική Πρεσβευτική ή έμμισθη Προξενική αρχή ελλιμενισμού του πλοίου τους, ανεξαρτήτως εγγραφής τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους, υπό την προϋπόθεση κατοχής ναυτικού φυλλαδίου. Παρέχεται, επίσης, δυνατότητα άσκησης του εκλογικού δικαιώματος στους υπηρετούντες σε αρχές του εξωτερικού, οι οποίοι δεν περιλαμβάνονται στους αντίστοιχους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους (της αρχής όπου υπηρετούν), κατόπιν σχετικής βεβαίωσης του προϊσταμένου της υπηρεσίας τους. Η ρύθμιση αυτή, καλύπτει, προφανώς, μόνον τις περιπτώσεις εκείνες, που υπάλληλοι ελληνικών αρχών μετατίθενται μετά την τελευταία αναθεώρηση των ειδικών εκλογικών καταλόγων, με αποτέλεσμα να μην περιλαμβάνονται σε εκείνους της αρχής στην οποία μετατέθηκαν.

Για όσους εκλογείς ψηφίσουν σε μία από τις χώρες του εξωτερικού απαγορεύεται να ψηφίσουν σε άλλη χώρα της αλλοδαπής, καθώς και στην Ελλάδα. Οι παραβάτες υπέχουν ποινική ευθύνη ταυτόσημη με τις αντίστοιχες προβλέψεις της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών, προκειμένου για την πολλαπλή ψήφο. Επισημαίνεται ότι οι εκλογείς του εξωτερικού ψηφίζουν συνδυασμούς κομμάτων και συνασπισμούς κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια Επικρατείας, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών (κατ' άρθρο 3 π.δ. 96/2007 απαιτείται, για την πρόταση υποψηφίων Επικρατείας, η κατάρτιση συνδυασμών στις μισές, τουλάχιστον, εκλογικές περιφέρειες της Χώρας).

Για τον ανωτέρω σκοπό, κάθε ψηφοδέλτιο Επικρατείας πρέπει να περιλαμβάνει, υποχρεωτικώς, μεταξύ των

υποψηφίων του, τρεις (3) τουλάχιστον, οι οποίοι αποδεδειγμένα διαμένουν στο εξωτερικό, επί μία δεκαετία, πριν από την ανακήρυξή τους και έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών καθορίζονται τα αποδεικτικά στοιχεία της επί δεκαετία διαμονής των υποψηφίων στο εξωτερικό.

Άρθρο 3

Ως καταστήματα ψηφοφορίας θα χρησιμοποιηθούν κτίρια των Ελληνικών Πρεσβευτικών και Προξενικών αρχών, κτίρια ελληνικών υπηρεσιών της αλλοδαπής, γραφεία ιερών ναών της Ελληνικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, καθώς και καταστήματα Ελληνικών Κοινοτήτων, συλλόγων ή άλλων Ελληνικών οργανώσεων. Σε κανένα κατάστημα ψηφοφορίας, ο αριθμός των εκλογέων δεν μπορεί να υπερβεί τους οκτακόσιους. Είναι αυτονόητο, ότι η ίδρυση καταστήματος δεν συναρτάται με ελάχιστο αριθμό εκλογέων. Ο καθορισμός των εκλογικών τμημάτων γίνεται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών γνωστοποιείται, δε, στις αντίστοιχες Ελληνικές Πρεσβευτικές και έμμισθες Προξενικές Αρχές, τουλάχιστον, δεκαπέντε ημέρες πριν από τη διενέργεια των εκλογών.

Άρθρο 4

Οι εφορευτικές επιτροπές, στα εκλογικά τμήματα της αλλοδαπής, συνιστώνται κατά πανομοιότυπο τρόπο προς εκείνες της ημεδαπής με πρόεδρο, πάντοτε, αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής. Παρέχεται δυνατότητα διεύρυνσης των οριζόμενων από τη νομοθεσία περί εκλογής βουλευτών αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, εφόσον προβλέπεται, ότι, κατ' εξαίρεση, διορίζονται και μόνιμοι πρεσβευτικοί ή προξενικοί ακόλουθοι και γραμματείς, διοικητικοί υπάλληλοι πρεσβειών και προξενείων πτυχιούχοι Ανώτερων ή Ανωτάτων Σχολών, καθώς και μόνιμοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι άλλης Ελληνικής αρχής ή υπηρεσίας της αλλοδαπής πτυχιούχοι, επίσης, Ανώτερων ή Ανώτατων Σχολών, που υπηρετούν στην περιφέρεια της Πρεσβείας ή του Έμμισθου Προξενείου.

Οι εκλογείς, μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι αναπληρωματικοί τους, διορίζονται από τον οικείο πρεσβευτή ή έμμισθο πρόξενο, ύστερα από δημόσια κλήρωση που γίνεται στην πρεσβεία ή το έμμισθο προξενείο. Η κλήρωση γίνεται από τους γραμμένους εκλογείς στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Για την αναπλήρωση των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των μελών της εφορευτικής επιτροπής εφαρμόζονται, ανάλογα, οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

Οι στρατιωτικοί, εν γένει, δεν μπορούν να διορισθούν, ούτε ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, ούτε ως μέλη των εφορευτικών επιτροπών. Ο επόπτης εκλογών, εφόσον υπάρχουν στην περιφέρεια της πρεσβείας ή του έμμισθου προξενείου πλεονάζοντες πρεσβευτικοί ή προξενικοί ή άλλοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι μπορεί, εφόσον έχουν τα προμνημονευθέντα προσόντα, να διορίσει αναπληρωτές των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, οι οποίοι ύστερα από έγγραφη εντολή του επόπτη εκλογών αναπληρώνουν τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.

Η εφορευτική επιτροπή παραλαμβάνει από την οικεία

πρεσβευτική ή έμμισθη προξενική αρχή το κατάστημα της ψηφοφορίας, την κάλπη, τα έπιπλα και σκεύη και το εκλογικό υλικό. Διευθύνει την εκλογή και μεριμνά για την ομαλή και ακώλυτη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και τηρεί τα προβλεπόμενα, για τις βουλευτικές εκλογές, βιβλία και πρακτικά.

Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι γραμματείς τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα που ασκούν τα καθήκοντά τους.

Άρθρο 5

Σε κάθε Ελληνική πρεσβεία ή έμμισθο προξενείο διορίζεται ένας ή περισσότεροι επόπτες εκλογών, καθώς και αναπληρωτές τους, όταν τούτο κρίνεται, απολύτως, αναγκαίο. Ο διορισμός τους γίνεται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου.

Ως επόπτες διορίζονται εκείνοι που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών. Σε περίπτωση ολιγάριθμων εκλογέων ή όταν οι αποστάσεις μεταξύ των εδρών των ανωτέρω πρεσβειών και προξενείων, είναι μικρές, είναι δυνατόν να διοριστεί ένας κοινός επόπτης εκλογών για περισσότερες από μία πρεσβευτικές ή έμμισθες προξενικές περιφέρειες, ο οποίος έχει, ως έδρα, την πρεσβεία ή το έμμισθο προξενείο, που ορίζεται από τον Υπουργό Εσωτερικών.

Ο διορισμός των εποπτών εκλογών και των γραμματέων τους γίνεται μέσα σε δέκα (10) ημέρες από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του προεδρικού διατάγματος που εκδίδεται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του προτεινόμενου σχεδίου.

Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους είναι υποχρεωμένοι να βρίσκονται στην έδρα της πρεσβείας ή του προξενείου που διορίστηκαν, πέντε (5), τουλάχιστον, ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία. Έργο των εποπτών εκλογών είναι να επισκέπτονται τα εκλογικά τμήματα, να παρακολουθούν την ψηφοφορία, να κατευθύνουν και να επεμβαίνουν προς ενίσχυση του έργου των εφορευτικών επιτροπών και να επιλύουν αναφερόμενα θέματα.

Οι επόπτες εκλογών υποβάλλουν στον εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών έκθεσή τους σε ό,τι αφορά στην ψηφοφορία στην περιφέρεια της αρμοδιότητάς τους. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους ψηφίζουν σε ένα από τα εκλογικά τμήματα της Περιφέρειας της πρεσβείας ή του προξενείου, εφόσον έχουν τις σχετικές προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του παρόντος.

Άρθρο 6

Για την ψηφοφορία των εκλογέων εκτυπώνονται από τα Κόμματα ψηφοδέλτια Επικρατείας. Για τη μορφή τους εφαρμόζονται, αναλόγως, οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Επίσης, τα Κόμματα έχουν, αποκλειστικώς, την ευθύνη εφοδιασμού των οικείων πρεσβευτικών και προξενικών αρχών με τα ψηφοδέλτια Επικρατείας, οκτώ ημέρες, τουλάχιστον, πριν από τη διενέργεια των εκλογών. Η περαιτέρω διανομή τούτων στις εφορευτικές επιτροπές των εκλογικών τμημάτων γίνεται με μέριμνα της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής.

Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχουν έντυπα ψηφοδέλτια, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη έντυπων

(λευκών), ψηφοδελτίων. Τα μη έντυπα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται στην Ελλάδα και αποστέλλονται στις πρεσβευτικές ή έμμισθες προξενικές αρχές με φροντίδα των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών.

Στα ψηφοδέλτια, αυτά, οι εκλογείς αναγράφουν, ένα εκ των Κομμάτων ή συνασπισμών Κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια Επικρατείας. Σε περίπτωση αναγραφής περισσότερων του ενός, λαμβάνεται υπόψη το πρώτο, κατά σειρά.

Άρθρο 7

Οι εκλογικοί φάκελοι είναι πανομοιότυποι με εκείνους που χρησιμοποιούνται στα εκλογικά τμήματα της ημεδαπής. Η κατασκευή και αποστολή γίνεται με ευθύνη των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών. Οι πρεσβευτικές και έμμισθες προξενικές αρχές μεριμνούν για τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς τους, με τις αναγκαίες ποσότητες εκλογικών φακέλων.

Άρθρο 8

Η γνωστοποίηση των συνδυασμών Επικρατείας, ευθύς ως ανακηρυχθούν, από το αρμόδιο δικαστήριο, γίνεται, στις οικείες πρεσβευτικές και έμμισθες προξενικές αρχές, από το Υπουργείο Εσωτερικών. Οι παραλήπτριες πρεσβευτικές και προξενικές αρχές υποχρεούνται στην άμεση έκδοση του προγράμματος εκλογής, το οποίο γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο και τοιχοκολλάται, υποχρεωτικώς, σε εμφανή σημεία, τόσο της πρεσβείας ή του προξενείου, όσο και των καταστημάτων ψηφοφορίας.

Στο πρόγραμμα εκλογής, πέραν της ημέρας της ψηφοφορίας, μνημονεύονται, επίσης, οι τοπικές ώρες έναρξης και λήξης της ψηφοφορίας, τα εκλογικά τμήματα και τα αντίστοιχα καταστήματα ψηφοφορίας, καθώς και οι ανακηρυχθέντες συνδυασμοί. Η ανωτέρω γνωστοποίηση και τοιχοκόλληση πρέπει να έχει ολοκληρωθεί πέντε, τουλάχιστον, ημέρες πριν από τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

Άρθρο 9

Ο τρόπος άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των ψηφοφόρων ταυτίζεται, απολύτως, με τον αντίστοιχο, όπως αυτός οριοθετείται στη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών. Με όμοιο τρόπο κηρύσσεται η περάτωση της ψηφοφορίας και συντάσσεται το οικείο πρακτικό. Για το άνοιγμα της κάλπης και την αρίθμηση των φακέλων, τη διαλογή των ψηφοδελτίων, τη διακοπή της διαλογής και το πέρας της εκλογής εφαρμόζονται, επίσης, αναλόγως, οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Το αποτέλεσμα της διαλογής των ψηφοδελτίων ανακοινώνεται, αμέσως, με κάθε πρόσφορο μέσο, στο Υπουργείο Εσωτερικών μέσω της οικείας πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής και πάντως όχι νωρίτερα από τη λήξη της ψηφοφορίας στην Ελλάδα.

Μετά τη σφράγιση του σάκου με όλο το εκλογικό υλικό, τη σχετική ενημέρωση του αρμόδιου επόπτη εκλογών και της πρεσβευτικής ή προξενικής αρχής, για την περάτωση της ψηφοφορίας, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής παραλαμβάνει το σάκο και τον μεταφέρει ο ίδιος, με ευθύνη του, αμέσως, αεροπορικώς, στην Αθήνα και τον παραδίνει με απόδειξη στην Κεντρική Εφορευτι-

κή Επιτροπή, που εδρεύει στο Εφετείο Αθηνών.

Εάν αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής έχει οριστεί ένας εκ των υπηρετούντων σε αρχές του εξωτερικού, ο σάκος μεταφέρεται και παραδίδεται από τον επόπτη των εκλογών.

Ο εκλογικός σάκος θεωρείται διπλωματικός, ενώ, παρ'αλλήλως, ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής λογίζεται διπλωματικός ταχυδρόμος. Η ρύθμιση αυτή υπαγορεύθηκε προς αποτροπή οποιασδήποτε παρέμβασης, στο περιεχόμενο του εκλογικού σάκου, από τις αλλοδαπές τελωνειακές αρχές.

Άρθρο 10

Σε κάθε εκλογικό τμήμα του εξωτερικού παρέχεται η δυνατότητα ορισμού αντιπροσώπου για κάθε κόμμα ή συνασπισμό συνεργαζόμενων κομμάτων ή μεμονωμένο υποψήφιο. Οι ανωτέρω αντιπρόσωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα με τους ομόλογούς τους στα εκλογικά τμήματα της ημεδαπής. Οι υποψήφιοι των συνδυασμών έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν σε εκλογικό τμήμα της αλλοδαπής, υπό τις ειδικότερες προϋποθέσεις των άρθρων 2 παρ. 1 και 5 παρ. 4 του παρόντος.

Άρθρο 11

Οι Πρεσβευτικές και έμμισθες προξενικές αρχές ανακοινώνουν στο Υπουργείο Εσωτερικών την περάτωση της ψηφοφορίας. Ανακοινώνουν, επίσης, στο ίδιο Υπουργείο, το συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν, ανά εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από τα σχετικά τηλεγραφήματα των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και την ημέρα αναχώρησης για την Ελλάδα των αντιπροσώπων που μεταφέρουν τους εκλογικούς σάκους με τα στοιχεία της ψηφοφορίας.

Άρθρο 12

Η τελική διαλογή των ψηφοδελτίων με βάση το σύνολο των στοιχείων, που εμπεριέχονται στον εκλογικό σάκο (ψηφοδέλτια, πρακτικά εφορευτικής επιτροπής κ.λπ.) γίνεται υπό την εποπτεία της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής που εδρεύει στο Εφετείο Αθηνών, η οποία αποτελείται από έναν πρόεδρο εφετών (ως πρόεδρο) και τέσσερις εφέτες ή αντεισαγγελείς εφετών του αυτού Εφετείου, ως μέλη, μαζί με τους αντίστοιχους αναπληρωτές τους. Η ανωτέρω Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του προϊστάμενου του Εφετείου Αθηνών.

Το έργο της Κεντρικής Εφορευτικής οριοθετείται στους εξής τομείς:

1. Στην παράδοση στις ειδικές εφορευτικές επιτροπές των σάκων των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής.

2. Στον προσδιορισμό της ημέρας και της ώρας έναρξης της αποσφράγισης των σάκων και διαλογής των ψηφοδελτίων από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές.

3. Στο συντονισμό του έργου των ειδικών Εφορευτικών Επιτροπών.

4. Στη συγκέντρωση των επί μέρους αποτελεσμάτων της διαλογής από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές και στην έκδοση του ολικού αποτελέσματος της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή.

Ειδικότερα, η διαλογή των ψηφοδελτίων ενεργείται, ενώπιον ειδικών εφορευτικών επιτροπών, που εδρεύουν στο Εφετείο Αθηνών και συγκροτούνται με απόφαση του Προϊσταμένου του δικαστηρίου αυτού. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποτελείται από δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως πρόεδρο και δύο δικαστικούς υπαλλήλους των ιδίων δικαστηρίων, ως μέλη. Για τη διαλογή των ψηφοδελτίων των εκλογέων, κάθε πρεσβευτικής ή έμμισθης προξενικής περιφέρειας ορίζεται ξεχωριστή ειδική εφορευτική επιτροπή, εκτός αν λόγω του αριθμού των εκλογέων πρέπει κατά την κρίση του Προϊσταμένου του Εφετείου να ορισθούν μία επιτροπή για περισσότερες πρεσβευτικές ή προξενικές περιφέρειες ή περισσότερες επιτροπές για μία πρεσβευτική ή προξενική περιφέρεια.

Μετά τη διαλογή των ψηφοδελτίων, σύμφωνα με τις προβλέψεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, τα αποτελέσματα ανακοινώνονται στο Υπουργείο Εσωτερικών. Παράλληλα, ο πρόεδρος κάθε ειδικής εφορευτικής επιτροπής παραδίδει στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας και της διαλογής, καθώς και τους πίνακες διαλογής υπέρ συνδυασμών. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή εκδίδει το συνολικό αποτέλεσμα των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή. Για τον σκοπό αυτόν συντάσσει τον ανάλογο ειδικό πίνακα και την πράξη στο βιβλίο πρακτικών της. Κυρωμένο αντίγραφο του παραπάνω ειδικού πίνακα και της σχετικής πράξης της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής αποστέλλονται, χωρίς καμία καθυστέρηση, στο Υπουργείο Εσωτερικών, με φροντίδα του προέδρου της.

Κατά την προαναφερθείσα διαλογή είναι δυνατόν να παρίστανται οι υποψήφιοι, καθώς και αντιπρόσωποι των Κομμάτων, σύμφωνα με όσα σχετικά προβλέπονται στη νομοθεσία για την εκλογή των βουλευτών.

Τα στοιχεία της ψηφοφορίας των εκλογέων της αλλοδαπής, οι οικείοι πίνακες και τα πρακτικά της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής παραμένουν στο Εφετείο Αθηνών.

Άρθρο 13

Το Υπουργείο Εσωτερικών, μόλις παραλάβει τον πίνακα και τη σχετική πράξη της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής για τα συνολικά αποτελέσματα της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, τα διαβιβάζει, αμέσως, στην Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή. Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή προσθέτει στο τέλος των οικείων πινάκων των πρωτοδικείων, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών και τ' αποτελέσματα της ψηφοφορίας του εξωτερικού, έτσι ώστε αυτά να ενσωματωθούν, τελικώς, στο γενικό οριστικό πίνακα αποτελεσμάτων των εκλογών.

Με βάση τον παραπάνω γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή κατανέμει και παραχωρεί τις βουλευτικές έδρες, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών και του ν. 3231/2004.

Άρθρο 14

Η προμήθεια του κάθε είδους εκλογικού υλικού, καθώς και κάθε σχετική εργασία γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, κατά τις ειδικές, σχετικές, ρυθμίσεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Οι

διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών εφαρμόζονται, επίσης, ως προς τις προμήθειες εκλογικού υλικού, μεταφορές και λοιπές εργασίες που γίνονται στην αλλοδαπή με μέριμνα των πρεσβευτικών και προξενικών αρχών. Οι προαναφερθείσες προμήθειες, μεταφορές και λοιπές εργασίες ενεργούνται, ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου κάθε πρεσβείας ή έμμισθου προξενείου.

Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπανών των προεκτεθεισών προμηθειών, μεταφορών και λοιπών εργασιών εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών ρυθμίζονται ο τρόπος, η διαδικασία πληρωμής των δαπανών στην αλλοδαπή και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 15

Με κοινές αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών, κατά παρέκκλιση γενικών ή ειδικών διατάξεων, προβλέπεται η καταβολή αποζημιώσεως και εξόδων κίνησης στους υπαλλήλους των πρεσβευτικών και έμμισθων προξενικών αρχών, που απασχολούνται με τη διενέργεια των εκλογών, καθώς και στους Έλληνες δημόσιους υπαλλήλους, οι οποίοι εκτελούν καθήκοντα προέδρου εφορευτικών επιτροπών.

Ομοίως ρυθμίζεται η καταβολή ειδικής αποζημίωσης στον Προϊστάμενο του Εφετείου Αθηνών και στα μέλη της Κεντρικής και των Ειδικών Εφορευτικών Επιτροπών του Εφετείου Αθηνών, καθώς και σε όσους δικαστικούς λειτουργούς και υπαλλήλους του Εφετείου Αθηνών θα απασχοληθούν με την εξαγωγή των εκλογικών αποτελεσμάτων της αλλοδαπής. Στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής, στους επόπτες εκλογών και τους τυχόν αναπληρωτές τους, καθώς και στους γραμματείς τους, καταβάλλονται τα οδοιπορικά έξοδα μετάβασης στην αλλοδαπή και επιστροφής τους στην Ελλάδα και ημερήσια αποζημίωση, για τον απαιτούμενο, εκτός έδρας αριθμό ημερών, που καθορίζονται από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των υφιστάμενων διατάξεων. Ομοίως, με τον ίδιο τρόπο ορίζονται τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση κάθε άλλου κρατικού λειτουργού και υπαλλήλου, που, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, μεταβαίνουν στην αλλοδαπή για την προπαρασκευή και διενέργεια της ψηφοφορίας. Οι απαιτούμενες πιστώσεις εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 16

Οι πειθαρχικές και οι ποινικές κυρώσεις εις βάρος κρατικών λειτουργών, υπαλλήλων και πολιτών συστοιχούνται με τις αντίστοιχες της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Το ίδιο ισχύει και για τα αδικήματα που τελούνται κατά τη διεξαγωγή των εκλογών της αλλοδαπής.

Άρθρο 17

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών μπορεί να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για τη καθόλου διεξαγωγή των εκλογών στην

αλλοδαπή. Για κάθε θέμα, για το οποίο δεν υφίσταται ειδική πρόβλεψη, περιλαμβανόμενων και των δημοσκοπήσεων, εφαρμόζονται οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Επισημαίνεται ότι δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των εκλογικών τμημάτων του εξωτερικού, πριν από την 19.00η ώρα της ημέρας ψηφοφορίας στο εξωτερικό.

Άρθρο 18

Η ισχύς του νόμου αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, αλλά η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι δυνατή από τις βουλευτικές εκλογές, που θα διενεργηθούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011. Παράλληλα, στο πλαίσιο της αρτιότερης διασφάλισης των προϋποθέσεων άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των Ελλήνων, που διαμένουν στο εξωτερικό, παρέχεται δυνατότητα προς έκδοση προεδρικού διατάγματος, με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, για τον καθορισμό μεταγενέστερης ημερομηνίας άσκησης του ανωτέρω δικαιώματος.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Ι. Παπαθανασίου
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Θ. Μπακογιάννη	Ν. Δένδιας

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ

Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς που διαμένουν στο εξωτερικό

Άρθρο 1

Απόκτηση του εκλογικού δικαιώματος

1. Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες που διαμένουν σε οποιοδήποτε κράτος του εξωτερικού, ή υπηρετούν σε ελληνική αρχή του εξωτερικού, μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές σε χώρο δικαιοδοσίας των Ελληνικών Πρεσβευτικών ή Έμμισθων Προξενικών αρχών.

2. Η ημερομηνία διεξαγωγής της ψηφοφορίας των εκλογέων της προηγούμενης παραγράφου, και η διάρκεια της ορίζονται στο προεδρικό διάταγμα προκήρυξης των εκλογών, που εκδίδεται κατ' εφαρμογή της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών.

Άρθρο 2

Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος - υποψήφιοι

1. Οι εκλογείς του άρθρου 1 του παρόντος πρέπει:

α. Να είναι γραμμένοι στα δημοτολόγια και στους

εκλογικούς καταλόγους Δήμου ή Κοινότητας του Ελληνικού Κράτους.

β. Να έχουν το δικαίωμα του εκλέγειν και να μην έχουν στερηθεί τούτου, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

2. Οι εκλογείς που πρόκειται να ψηφίσουν στο κράτος διαμονής τους ή της αρχής στην οποία υπηρετούν, οφείλουν να το γνωρίζουν εγγράφως στην Ελληνική Πρεσβευτική ή Έμμισθη Προξενική αρχή, στην περιφέρεια της οποίας προτίθενται να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα. Οι δηλώσεις αυτές αποστέλλονται στο Υπουργείο Εσωτερικών, για την κατάρτιση των ειδικών εκλογικών καταλόγων. Οι ειδικοί αυτοί εκλογικοί καταλόγοι θεωρούνται από τον προϊστάμενο της Διεύθυνσης Εκλογών του Υπουργείου Εσωτερικών και αναθεωρούνται κατά τα οριζόμενα από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Οι ενστάσεις κατ' αυτών εκδικάζονται από το Εφετείο Αθηνών. Το περιεχόμενο, οι προθεσμίες και ο τρόπος υποβολής της υπεύθυνης δήλωσης, τα στοιχεία κατάρτισης των ειδικών εκλογικών καταλόγων, η δημοσίευσή τους, η διαδικασία της αναθεώρησής τους, καθώς και οι προθεσμίες υποβολής των ενστάσεων, ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών. Με την ίδια απόφαση ρυθμίζεται και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παραγράφου αυτής.

3. Έλληνες ναυτικοί, που έχουν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορούν να ψηφίσουν σε ένα από τα κράτη του άρθρου 1, ακόμα και εάν δεν έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της προηγούμενης παραγράφου. Οι εκλογείς αυτοί ψηφίζουν με βάση το ναυτικό τους φυλλάδιο στο πλησιέστερο εκλογικό τμήμα της περιφέρειας της οικείας Πρεσβείας ή Προξενείου, κατ' υπέρβαση του αριθμού των εκλογέων που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Για τους εκλογείς αυτούς γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Σε περίπτωση που κάποιος ψηφίσει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό, υπόκειται στις ποινικές και λοιπές κυρώσεις, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών.

4. Όσοι υπηρετούν σε Ελληνική αρχή του εξωτερικού, έχουν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού και δεν περιλαμβάνονται στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της χώρας όπου υπηρετούν, ψηφίζουν κατόπιν σχετικής βεβαίωσης του προϊσταμένου της υπηρεσίας τους στο πλησιέστερο εκλογικό τμήμα της περιφέρειας της οικείας Πρεσβείας ή Προξενείου, κατ' υπέρβαση του αριθμού των εκλογέων που ορίζεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 3 του νόμου αυτού. Για τους εκλογείς αυτούς γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και στο πρωτόκολλο ψηφοφορίας. Σε περίπτωση που κάποιος ψηφίσει χωρίς να έχει το δικαίωμα αυτό, υπόκειται στις ποινικές και λοιπές κυρώσεις, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών.

5. Οι εκλογείς που θα ψηφίσουν σε μία από τις χώρες του Εξωτερικού, απαγορεύεται να ψηφίσουν σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα της ίδιας ή άλλης χώρας, καθώς και στην Ελλάδα. Όποιος παραβαίνει τις διατάξεις της παραγράφου αυτής υπόκειται στις ποινικές και λοιπές κυρώσεις, που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών για την πολλαπλή ψήφο, ανεξάρτητα από το εάν η πράξη αυτή είναι αξιόποινη κατά τους νό-

μους της χώρας όπου διαπράχθηκε.

β.α. Οι εκλογείς του παρόντος άρθρου ψηφίζουν συνδυασμούς Κομμάτων και συνασπισμούς Κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια Επικρατείας, σύμφωνα με τη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών.

β. Κάθε ψηφοδέλτιο Επικρατείας περιλαμβάνει, υποχρεωτικώς, μεταξύ των υποψηφίων του, τρεις (3), τουλάχιστον, οι οποίοι αποδεδειγμένα διαμένουν στο εξωτερικό, επί μία δεκαετία, πριν από την ανακήρυξη και έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι κατά τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών.

γ. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών καθορίζονται τα στοιχεία, που αποδεικνύουν την επί δεκαετία διαμονή των υποψηφίων στο εξωτερικό.

Άρθρο 3

Εκλογικά τμήματα – καταστήματα ψηφοφορίας

1. Οι εκλογείς της περιφέρειας κάθε Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής κατανέμονται σε εκλογικά τμήματα, που ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών.

2. Σε κάθε εκλογικό τμήμα ο αριθμός των εκλογέων δεν μπορεί να υπερβεί τους οκτακόσιους (800).

3. Τα καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών ύστερα από πρόταση της οικείας Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής. Ως καταστήματα ψηφοφορίας χρησιμοποιούνται κτίρια των Ελληνικών πρεσβευτικών και έμμισθων προξενικών αρχών, κτίρια Ελληνικών αρχών ή υπηρεσιών της αλλοδαπής, ανεξάρτητα γραφεία ιερών ναών της Ορθόδοξης Ελληνικής Εκκλησίας και κτίρια ή καταστήματα Ελληνικών Κοινοτήτων, συλλόγων ή άλλων Ελληνικών Οργανώσεων. Αν τα κτίρια αυτά δεν επαρκούν, μπορεί να χρησιμοποιηθούν κτίρια ή καταστήματα του κράτους όπου διαμένουν οι Έλληνες εκλογείς, παραχωρούμενα από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, ύστερα από αίτηση της οικείας Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής.

4. Με φροντίδα της οικείας Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής προετοιμάζεται το κατάστημα ψηφοφορίας, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

5. Οι αποφάσεις των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, με τις οποίες ορίζονται τα εκλογικά τμήματα, τα καταστήματα ψηφοφορίας και οι εκλογείς που θα ψηφίσουν σε αυτά, εκδίδονται δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας και κοινοποιούνται αμέσως στον Άρειο Πάγο και στις αρμόδιες Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές. Οι αρχές αυτές οφείλουν να τοιχοκολλήσουν τις παραπάνω αποφάσεις σε εμφανή σημεία του καταστήματος της πρεσβείας ή του προξενείου και να τις γνωστοποιήσουν με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο στους εκλογείς της περιφέρειάς τους. Οι Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές είναι υποχρεωμένες, για τις παραπάνω ενέργειές τους, να ενημερώσουν αμέσως τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών.

Άρθρο 4

Εφορευτικές Επιτροπές

1. Σε κάθε εκλογικό Τμήμα η ψηφοφορία ενεργείται ενώπιον εφορευτικής επιτροπής που αποτελείται από

τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής, ως πρόεδρο και από τρεις (3) εκλογείς από αυτούς που έχουν περιληφθεί στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού. Ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής διορίζονται από τα πρόσωπα που προβλέπουν οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Κατ' εξαίρεση διορίζονται ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής μόνιμοι διπλωματικοί ή διοικητικοί υπάλληλοι πρεσβειών και προξενείων πτυχιούχοι Ανώτερων ή Ανώτατων Σχολών, καθώς και μόνιμοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι άλλης Ελληνικής αρχής ή υπηρεσίας της αλλοδαπής πτυχιούχοι, επίσης, Ανώτερων ή Ανώτατων Σχολών, οι οποίοι υπηρετούν στην περιφέρεια της Πρεσβείας ή του Έμμισθου Προξενείου. Οι υπάλληλοι του προηγούμενου εδαφίου περιλαμβάνονται σε ονομαστικές καταστάσεις που συντάσσονται από τις αρμόδιες πρεσβευτικές ή έμμισθες προξενικές αρχές και αποστέλλονται, μέσω του Υπουργείου Εσωτερικών, στην Εισαγγελία του Αρείου Πάγου δεκαπέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

2. Όλοι οι δικαστικοί αντιπρόσωποι και οι αναπληρωτές τους διορίζονται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

3. Οι εκλογείς μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι αναπληρωματικοί τους διορίζονται από τον οικείο πρεσβευτή ή πρόξενο, ύστερα από δημόσια κλήρωση που γίνεται στην πρεσβεία ή στο έμμισθο προξενείο. Η κλήρωση γίνεται μεταξύ των εγγεγραμμένων εκλογέων στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους. Η ημέρα και η ώρα της κλήρωσης γνωστοποιείται με ανακοίνωση των Πρεσβευτικών ή Έμμισθων Προξενικών Αρχών, η οποία και τοιχοκολλάται στα καταστήματα των αρχών αυτών.

4. Για την αναπλήρωση των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των μελών της εφορευτικής επιτροπής εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

5. Οι στρατιωτικοί, εν γένει, δεν μπορούν να διορισθούν, ούτε ως αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, ούτε ως μέλη των εφορευτικών επιτροπών.

6. Ο επόπτης εκλογών, εφόσον υπάρχουν στην περιφέρεια της πρεσβείας ή του έμμισθου προξενείου πλεονάζοντες διπλωματικοί ή διοικητικοί ή άλλοι δημόσιοι πολιτικοί υπάλληλοι από αυτούς που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου αυτού, μπορεί να διορίσει αναπληρωτές των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής, οι οποίοι ύστερα από έγγραφη εντολή του επόπτη εκλογών αναπληρώνουν τους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής όταν απουσιάζουν ή κωλύονται.

7. Η εφορευτική επιτροπή μπορεί να αναθέσει καθήκοντα γραμματέα της σε Έλληνα δημόσιο πολιτικό υπάλληλο ή εκλογέα ή και σε ένα από τα τακτικά ή αναπληρωματικά μέλη της, ο οποίος είναι υποχρεωμένος να τα εκτελέσει.

8. Η εφορευτική επιτροπή παραλαμβάνει από την οικεία Πρεσβευτική ή Έμμισθη Προξενική Αρχή το κατάστημα της ψηφοφορίας, την κάλπη, τα έπιπλα και σκεύη και το εκλογικό υλικό. Διευθύνει την εκλογή και μεριμνά για την ομαλή και ακώλυτη διεξαγωγή της ψηφοφορίας και τηρεί τα προβλεπόμενα για τις βουλευτικές εκλογές βιβλία και πρακτικά. Τηρεί, επίσης, βιβλίο πρακτικών και πρωτοκόλλου ψηφοφορίας, στο οποίο καταχωρούνται οι εκλογείς που ψηφίζουν. Έχει δική της σφραγίδα και, σε

περίπτωση που αυτό δεν είναι δυνατό για οποιονδήποτε λόγο, χρησιμοποιεί τη σφραγίδα της Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής, ύστερα από απόφαση των προϊσταμένων τους. Η επιτροπή αποφασίζει κατά πλειοψηφία και σε περίπτωση ισοψηφίας υπερσχύει η ψήφος του Προέδρου.

9. Τα μέλη της εφορευτικής επιτροπής και οι γραμματείς τους ψηφίζουν στο εκλογικό τμήμα που ασκούν τα καθήκοντά τους, εφόσον έχουν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

10. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, ορίζονται οι προθεσμίες για το διορισμό των μελών των εφορευτικών επιτροπών, τα σχετικά με τη συγκρότηση και ανάληψη των καθηκόντων τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια αναγκαία για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου αυτού.

Άρθρο 5 Επόπτες εκλογών

1. Σε κάθε Ελληνική πρεσβεία ή έμμισθο προξενείο κρατών, όπου υπάρχουν Έλληνες εκλογείς, που θα ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα εκεί, διορίζεται ένας ή περισσότεροι επόπτες εκλογών, καθώς και αναπληρωτές τους, όταν τούτο κρίνεται, απολύτως, αναγκαίο. Ως επόπτες εκλογών διορίζονται οι πάρεδροι του Συμβουλίου της Επικρατείας, οι πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, οι εφέτες των Πολιτικών και Διοικητικών Δικαστηρίων, οι αντεισαγγελείς εφετών και οι πάρεδροι του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Σε περίπτωση ανεπάρκειας αυτών διορίζονται και πρόεδροι Πρωτοδικών και Εισαγγελείς Πρωτοδικών. Ο διορισμός τους γίνεται από το Α' Τμήμα του Αρείου Πάγου, ύστερα από απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, με την οποία καθορίζεται ο αριθμός των εποπτών κατά πρεσβεία ή έμμισθο προξενείο. Από το ίδιο Τμήμα του Αρείου Πάγου διορίζεται και ένας γραμματέας για κάθε επόπτη εκλογών. Ως γραμματέας διορίζεται δικαστικός υπάλληλος οποιασδήποτε κατηγορίας δικαστηρίων και οποιουδήποτε βαθμού. Σε περίπτωση ολιγάριθμων εκλογέων ή όταν οι αποστάσεις μεταξύ των εδρών των ανωτέρω πρεσβειών και προξενείων, είναι μικρές, είναι δυνατόν να διοριστεί ένας κοινός επόπτης εκλογών για περισσότερες από μία Πρεσβευτικές ή Έμμισθες Προξενικές Περιφέρειες, ο οποίος έχει ως έδρα την πρεσβεία ή το έμμισθο προξενείο που ορίζεται από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Εξωτερικών με την, κατά το τέταρτο εδάφιο της παραγράφου αυτής, απόφασή τους.

2. Ο διορισμός των εποπτών εκλογών και των γραμματέων τους γίνεται μέσα σε δέκα ημέρες από τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του προεδρικού διατάγματος που εκδίδεται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 1 του παρόντος. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους είναι υποχρεωμένοι να βρίσκονται στην έδρα της πρεσβείας ή του προξενείου που διορίστηκαν πάντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ορισμένη για την ψηφοφορία ημέρα. Για την άφιξη στην έδρα τους και την ανάληψη των καθηκόντων τους οι επόπτες εκλογών οφείλουν να ενημερώσουν, χωρίς καμία καθυστέρηση, τηλεγραφικώς, μέσω της οικείας πρεσβείας ή έμμισθου προξενείου, τον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και τα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών.

3. Έργο των εποπτών εκλογών είναι να επισκέπτονται τα εκλογικά τμήματα, να παρακολουθούν την ψηφοφο-

ρία, να κατευθύνουν και να επεμβαίνουν προς ενίσχυση του έργου των εφορευτικών επιτροπών και να επιλύουν αναφυόμενα θέματα. Οι πρεσβευτές και οι έμμισθοι πρόξενοι οφείλουν να παρέχουν στους επόπτες εκλογών κάθε δυνατή συνδρομή για τη διευκόλυνση του έργου τους και να θέτουν στη διάθεσή τους ιδιόκτητο ή μισθωμένο μεταφορικό μέσο της πρεσβείας ή του έμμισθου προξενείου για την κίνησή τους, κατά την ενάσκηση των καθηκόντων τους. Οι επόπτες εκλογών υποβάλλουν στον Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου και στα Υπουργεία Εσωτερικών και Εξωτερικών, έκθεσή τους σε ό,τι αφορά στην ψηφοφορία στην περιφέρεια της αρμοδιότητάς τους.

4. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους ψηφίζουν σε ένα από τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειας της πρεσβείας ή του προξενείου, εφόσον έχουν τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του νόμου αυτού. Με τις ίδιες προϋποθέσεις ψηφίζουν και οι αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής στο εκλογικό τμήμα όπου ασκούν τα καθήκοντά τους. Για την άσκηση του εκλογικού τους δικαιώματος γίνεται ειδική μνεία στο βιβλίο πρακτικών της εφορευτικής επιτροπής και τα στοιχεία τους καταχωρούνται ιδιαίτερος στο οικείο πρωτόκολλο ψηφοφορίας.

Άρθρο 6 Ψηφοδέλτια

1. Για την ψηφοφορία των εκλογέων εκτυπώνονται από τα Κόμματα και τους συνασπισμούς Κομμάτων ψηφοδέλτια Επικρατείας. Για τη μορφή αυτών εφαρμόζονται, αναλόγως, οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Ο εφοδιασμός των Πρεσβευτικών ή Έμμισθων Προξενικών Αρχών με τον αριθμό εντύπων ψηφοδελτίων, Επικρατείας προσαυξημένο κατά είκοσι τοις εκατό (20%), σε σχέση με τον αριθμό των εκλογέων κάθε εκλογικού τμήματος, γίνεται με φροντίδα των κομμάτων, και των συνασπισμών κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτιο Επικρατείας οκτώ (8) τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας. Οι αρχές αυτές οφείλουν, στη συνέχεια, να εφοδιάσουν με τον αναγκαίο αριθμό εντύπων ψηφοδελτίων την εφορευτική επιτροπή κάθε εκλογικού τμήματος.

2. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχουν έντυπα ψηφοδέλτια, επιτρέπεται η χρησιμοποίηση μη έντυπων (λευκών), ψηφοδελτίων. Τα μη έντυπα ψηφοδέλτια κατασκευάζονται στην Ελλάδα και αποστέλλονται στις Πρεσβευτικές ή Έμμισθες Προξενικές Αρχές με φροντίδα των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών. Στα ανωτέρω ψηφοδέλτια οι εκλογείς αναγράφουν ένα εκ των κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων, που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια Επικρατείας. Σε περίπτωση αναγραφής περισσότερων του ενός λαμβάνεται υπόψη το πρώτο, κατά σειρά.

Άρθρο 7 Εκλογικοί φάκελοι

1. Οι φάκελοι, μέσα στους οποίους κλείνονται τα ψηφοδέλτια είναι οι ίδιοι με αυτούς που χρησιμοποιούνται για την ψηφοφορία στην Ελλάδα. Οι φάκελοι αυτοί κατασκευάζονται στην Ελλάδα και αποστέλλονται, εγκαίρως, στις Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές με φροντίδα των Υπουργείων Εσωτερικών και Εξωτερικών.

2. Οι Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές μεριμνούν για τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών όλων των εκλογικών τμημάτων της περιφέρειάς τους, με τις αναγκαίες ποσότητες εκλογικών φακέλων.

3. Αν για οποιονδήποτε λόγο δεν υπάρχουν φάκελοι η Πρεσβευτική ή Έμμισθη Προξενική Αρχή φροντίζει για την προμήθεια και τον εφοδιασμό των εφορευτικών επιτροπών με άλλους ομοιόμορφους φακέλους.

Άρθρο 8 **Γνωστοποίηση υποψηφίων συνδυασμών –** **πρόγραμμα εκλογής**

1. Οι συνδυασμοί Επικρατείας, που συμμετέχουν στην εκλογή και έχουν ανακηρυχθεί από το αρμόδιο δικαστήριο, γνωστοποιούνται αμέσως από το Υπουργείο Εσωτερικών, στις Ελληνικές Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές των κρατών στα οποία διαμένουν οι Έλληνες ομογενείς.

2. Οι Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές, μόλις περιέλθει σε αυτές η γνωστοποίηση του Υπουργείου Εσωτερικών για τους συνδυασμούς που έχουν ανακηρυχθεί, εκδίδουν αμέσως το πρόγραμμα της εκλογής, το οποίο γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο και τοιχοκολλάται υποχρεωτικά σε εμφανή σημεία του καταστήματος της πρεσβείας ή του έμμισθου προξενείου και όλων των καταστημάτων ψηφοφορίας. Στο πρόγραμμα της εκλογής αναφέρονται ακριβώς η ημέρα της ψηφοφορίας, οι τοπικές ώρες έναρξης και λήξης της, τα εκλογικά τμήματα και καταστήματα ψηφοφορίας που ορίστηκαν και οι συνδυασμοί που ανακηρύχθηκαν. Η γνωστοποίηση και τοιχοκόλληση του προγράμματος της εκλογής συντελείται πέντε τουλάχιστον ημέρες πριν από την ημέρα της ψηφοφορίας.

Άρθρο 9 **Τρόπος ψηφοφορίας**

1. Την ορισμένη για την ψηφοφορία ημέρα οι εκλογείς προσέρχονται στο κατάστημα ψηφοφορίας του οικείου εκλογικού τμήματος και παρουσιάζονται στην εφορευτική επιτροπή, η οποία αναγνωρίζει την ταυτότητά τους, με βάση την ελληνική αστυνομική τους ταυτότητα ή το διαβατήριό τους και επαληθεύει την εγγραφή τους στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

2. Η εφορευτική επιτροπή σε κανέναν δεν μπορεί να επιτρέψει να ψηφίσει, εάν δεν μπορεί να αποδείξει τα στοιχεία ταυτότητάς του.

3. Σε κάθε εκλογέα, η εφορευτική επιτροπή παραδίδει ένα φάκελο μονογραμμένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με τη σφραγίδα της επιτροπής και πλήρη σειρά εντύπων ψηφοδελτίων.

4. Στη συνέχεια ο εκλογέας οφείλει να αποσυρθεί στον ειδικό ξεχωριστό χώρο, με τρόπο ώστε να μην τον βλέπουν και εκεί κλείνει μυστικά μέσα στο φάκελο που του έχει δώσει η εφορευτική επιτροπή, το ψηφοδέλτιο της επιλογής του. Ο εκλογέας, αφού κολλήσει καλά το φάκελο, επιστρέφει στην εφορευτική επιτροπή και τον επιδεικνύει στα μέλη της και στους λοιπούς παριστάμενους, ώστε να είναι βέβαιο ότι κρατάει ένα μόνο φάκελο και ύστερα τον ρίχνει στην κάλπη.

5. Στον εκλογέα χορηγείται, εφόσον το ζητήσει, βεβαίωση ότι ψήφισε, η οποία υπογράφεται από τον πρόεδρο

της εφορευτικής επιτροπής και σφραγίζεται με τη σφραγίδα της.

6. Όταν λήξει η ψηφοφορία, κηρύσσεται η περάτωσή της από την εφορευτική επιτροπή και κλείνονται οι πόρτες του καταστήματος ψηφοφορίας. Στη συνέχεια συντάσσεται πρακτικό στο οποίο αναφέρεται ο συνολικός αριθμός των εγγεγραμμένων στον ειδικό εκλογικό κατάλογο εκλογέων. Στο ίδιο αυτό πρακτικό γράφεται επίσης ολογράφως και ο συνολικός αριθμός των εκλογέων που ψήφισαν στο εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από το πρωτόκολλο ψηφοφορίας και η ώρα περάτωσης της ψηφοφορίας.

7. Για το άνοιγμα της κάλπης και την αρίθμηση των φακέλων, τη διαλογή των ψηφοδελτίων τη διακοπή της διαλογής και το πέρας της εκλογής εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών. Το αποτέλεσμα της διαλογής των ψηφοδελτίων Επικρατείας ανακοινώνεται, με κάθε πρόσφορο μέσο στο Υπουργείο Εσωτερικών, μέσω της οικείας Πρεσβευτικής ή Έμμισθης Προξενικής Αρχής και με ευθύνη των ανωτέρω αρχών όχι νωρίτερα από τη λήξη της ψηφοφορίας στην Ελλάδα.

8. Με φροντίδα της εφορευτικής επιτροπής, κλείνονται καλά, μέσα σε ειδικό σάκο, όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας. Ο σάκος σφραγίζεται σύμφωνα με όσα προβλέπονται στη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής ενημερώνει αμέσως τον αρμόδιο επόπτη εκλογών, καθώς και την οικεία Πρεσβευτική ή Έμμισθη Προξενική Αρχή, για το πέρας της ψηφοφορίας, στην οποία παραδίδει και αντίγραφο του τηλεγραφήματος με τα αποτελέσματα διαλογής των ψήφων υπέρ των συνδυασμών κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων. Ο αντιπρόσωπος της δικαστικής αρχής παραλαμβάνει το σάκο και τον μεταφέρει ο ίδιος με ευθύνη του, αμέσως, αεροπορικώς στην Αθήνα και τον παραδίδει με απόδειξη στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του νόμου αυτού, που εδρεύει στο Εφετείο Αθηνών. Σε περίπτωση που δικαστικός αντιπρόσωπος έχει οριστεί από πρόσωπα που προβλέπονται στο τρίτο εδάφιο της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του νόμου αυτού, ο σάκος παραδίνεται από αυτόν στον επόπτη εκλογών. Στην περίπτωση αυτή ο σάκος μεταφέρεται και παραδίδεται στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή του Εφετείου Αθηνών από τον ίδιο τον επόπτη εκλογών με ευθύνη του. Οι ανωτέρω εκλογικοί σάκοι θεωρούνται διπλωματικοί, οι δε υπόχρεοι για τη μεταφορά τους αντιπρόσωποι δικαστικής αρχής λογίζονται διπλωματικοί ταχυδρόμοι. Οι Πρεσβευτικές και οι Έμμισθες Προξενικές Αρχές μεριμνούν για την έκδοση των σχετικών εγγράφων.

Άρθρο 10 **Αντιπρόσωποι κομμάτων**

1. Κάθε κόμμα ή συνασπισμός κομμάτων έχει δικαίωμα να διορίσει από έναν αντιπρόσωπο και έναν αναπληρωτή του σε κάθε πρεσβεία και προξενείο και σε κάθε εκλογικό τμήμα, οι οποίοι και έχουν τα δικαιώματα που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών.

2. Ο διορισμός γίνεται με έγγραφη δήλωση απευθείας προς τον οικείο πρεσβευτή ή έμμισθο πρόξενο. Αυτοί που διορίζονται αντιπρόσωποι κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων και οι αναπληρωτές τους είναι υποχρεωμένοι να έχουν μαζί τους επίσημο αντίγραφο του διοριστηρίου

τους έγγραφου και να το επιδεικνύουν, όταν αυτό ζητείται, στις αρμόδιες ελληνικές αρχές της αλλοδαπής και στις εφορευτικές επιτροπές.

3. Οι υποψήφιοι των συνδυασμών έχουν το δικαίωμα να ψηφίσουν σε εκλογικό τμήμα της αλλοδαπής, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στην παράγραφο 4 του άρθρου 5 του νόμου αυτού. Οι αντιπρόσωποι των κομμάτων, των συνασπισμών κομμάτων, καθώς και οι αναπληρωτές τους ψηφίζουν στο οικείο εκλογικό τμήμα εφόσον έχουν τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 2 του νόμου αυτού.

Άρθρο 11

Καθήκοντα πρεσβευτικών και προξενικών αρχών

1. Οι Πρεσβευτικές και Έμμισθες Προξενικές Αρχές, αμέσως μετά το πέρας της ψηφοφορίας σε όλα τα εκλογικά τμήματα της περιφέρειάς τους, ανακοινώνουν τηλεγραφικώς στο Υπουργείο Εσωτερικών, το συνολικό αριθμό των εκλογέων που ψήφισαν, ανά εκλογικό τμήμα, όπως αυτός προκύπτει από τα σχετικά τηλεγραφήματα των εφορευτικών επιτροπών, καθώς και την ημέρα αναχώρησης για την Ελλάδα των αντιπροσώπων της δικαστικής αρχής και των εποπτών εκλογών που μεταφέρουν τους εκλογικούς σάκους με τα στοιχεία της ψηφοφορίας.

2. Σε περίπτωση που οι εκλογικοί σάκοι παραδίδονται για μεταφορά στην Αθήνα σε επόπτες εκλογών, σύμφωνα με το πέμπτο εδάφιο της παραγράφου 8 του άρθρου 9 του νόμου αυτού, οι πρεσβευτικές και έμμισθες προξενικές αρχές παρέχουν κάθε συνδρομή στους επόπτες εκλογών για την ασφαλή προσωρινή διαφύλαξη των σάκων και τη μεταφορά τους στους τόπους αναχώρησης για την Ελλάδα.

Άρθρο 12

Διαλογή ψηφοδελτίων

1. Η διαλογή των ψηφοδελτίων με βάση τα στοιχεία, που εμπεριέχονται στον εκλογικό σάκο, τα τηλεγραφήματα των εφορευτικών επιτροπών και τα λοιπά εκλογικά στοιχεία, ενεργείται από το Εφετείο Αθηνών, στο οποίο εδρεύει Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, που αποτελείται από έναν πρόεδρο εφετών, ως πρόεδρο και τέσσερις (4) εφέτες ή αντεισαγγελείς εφετών του ίδιου Εφετείου, ως μέλη. Η Επιτροπή αυτή συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου του Εφετείου Αθηνών. Με την ίδια απόφαση ορίζονται οι αναπληρωτές του προέδρου και των μελών της Επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της, από τους δικαστικούς υπαλλήλους που υπηρετούν στο ίδιο Εφετείο.

Έργο της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής είναι:

α) Η παράδοση στις ειδικές εφορευτικές επιτροπές της επόμενης παραγράφου των σάκων των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων της αλλοδαπής.

β) Ο προσδιορισμός της ημέρας και της ώρας έναρξης της αποσφράγισης των σάκων και της διαλογής των ψηφοδελτίων από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές.

γ) Ο συντονισμός του έργου των ειδικών εφορευτικών επιτροπών.

δ) Η συγκέντρωση των επί μέρους αποτελεσμάτων της διαλογής από τις ειδικές εφορευτικές επιτροπές και

ε) Η έκδοση του γενικού αποτελέσματος της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στο εξωτερικό.

2. Η διαλογή των ψηφοδελτίων ενεργείται ενώπιον ει-

δικών εφορευτικών επιτροπών, που εδρεύουν στο Εφετείο Αθηνών και συγκροτούνται με απόφαση του Προϊσταμένου του δικαστηρίου αυτού. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποτελείται από έναν δικαστικό ή εισαγγελικό λειτουργό του Εφετείου ή του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως πρόεδρο, και δύο (2) δικαστικούς υπαλλήλους των ίδιων δικαστηρίων, ως μέλη. Με την ίδια απόφαση του Προϊσταμένου του Εφετείου Αθηνών ορίζονται οι αναπληρωτές του προέδρου και των μελών της ειδικής εφορευτικής επιτροπής, καθώς και ο γραμματέας της από τους υπηρετούντες στο Εφετείο ή το Πρωτοδικείο Αθηνών δικαστικούς υπαλλήλους.

3. Για τη διαλογή των ψηφοδελτίων των εκλογέων κάθε πρεσβευτικής ή έμμισθης προξενικής περιφέρειας ορίζεται ξεχωριστή ειδική εφορευτική επιτροπή, εκτός αν, λόγω του αριθμού των εκλογέων, πρέπει, κατά την κρίση του Προϊσταμένου του Εφετείου, να ορισθούν μία επιτροπή για περισσότερες πρεσβευτικές ή έμμισθες προξενικές περιφέρειες ή περισσότερες επιτροπές για μία πρεσβευτική ή προξενική περιφέρεια.

4. Κάθε ειδική εφορευτική επιτροπή αποσφραγίζει στο κατάστημα του Εφετείου Αθηνών τους σάκους των εφορευτικών επιτροπών των εκλογικών τμημάτων του εξωτερικού.

5. Έπειτα αρχίζει η διαλογή των ψηφοδελτίων, κατ' ανάλογη εφαρμογή των σχετικών ρυθμίσεων της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών, το δε αποτέλεσμα της διαλογής των ψήφων υπέρ συνδυασμών κομμάτων ή συνασπισμών κομμάτων ανακοινώνεται στο Υπουργείο Εσωτερικών.

6. Με φροντίδα του προέδρου κάθε ειδικής εφορευτικής επιτροπής, όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας και της διαλογής, καθώς και οι πίνακες διαλογής υπέρ συνδυασμών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων παραδίδονται στην Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή.

7. Η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή εκδίδει το γενικό αποτέλεσμα της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στο εξωτερικό. Για το σκοπό αυτόν συντάσσει ειδικό πίνακα και πράξη στο οικείο βιβλίο πρακτικών της. Κυρωμένο αντίγραφο του παραπάνω ειδικού πίνακα και της σχετικής πράξης της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής αποστέλλονται χωρίς καμία καθυστέρηση, στο Υπουργείο Εσωτερικών, με φροντίδα του προέδρου της.

8. Τόσο η Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή όσο και οι ειδικές εφορευτικές επιτροπές του άρθρου αυτού χρησιμοποιούν σε κάθε περίπτωση τη σφραγίδα του Εφετείου Αθηνών.

9. Τα οριζόμενα από τη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών, σχετικά με την παρουσία των υποψηφίων και των αντιπροσώπων και πληρεξουσίων των κομμάτων κατά την ψηφοφορία και τη διαλογή των ψηφοδελτίων έχουν ανάλογη εφαρμογή στις περιπτώσεις των παραγράφων 4 έως 7 του άρθρου αυτού.

10. Ο Προϊστάμενος του Εφετείου Αθηνών έχει τη γενική εποπτεία της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών και μπορεί με πράξεις του να καθορίζει και να ρυθμίζει κάθε θέμα σχετικό με τη λειτουργία και το έργο όλων των παραπάνω επιτροπών.

11. Όλα τα στοιχεία της ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, καθώς και οι πίνακες και τα πρακτικά της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών παραμένουν στο Εφετείο Αθηνών.

Άρθρο 13 **Ενσωμάτωση στα γενικά αποτελέσματα** **της ψηφοφορίας της Χώρας**

1. Το Υπουργείο Εσωτερικών, μόλις παραλάβει τον πίνακα της παραγράφου 7 του άρθρου 12 του νόμου αυτού και τη σχετική πράξη της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής για τα γενικά αποτελέσματα της ψηφοφορίας των εκλογών που ψήφισαν στην αλλοδαπή, τα διαβιβάζει αμέσως στην Ανωτάτη Εφορευτική Επιτροπή. Η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή προσθέτει στο τέλος των οικείων πινάκων των πρωτοδικείων που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών και τα αποτελέσματα της ψηφοφορίας του εξωτερικού, έτσι ώστε αυτά να ενσωματωθούν τελικώς στο γενικό οριστικό πίνακα αποτελεσμάτων των εκλογών.

2. Με βάση τον παραπάνω γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων της ψηφοφορίας η Ανώτατη Εφορευτική Επιτροπή κατανέμει και παραχωρεί τις βουλευτικές έδρες, σύμφωνα με τις ειδικότερες ρυθμίσεις της ισχύουσας νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών.

Άρθρο 14 **Προμήθεια εκλογικού υλικού**

1. Η προμήθεια του κάθε είδους εκλογικού υλικού, που είναι αναγκαίο για την ψηφοφορία στην αλλοδαπή, γίνεται με φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών, σύμφωνα με αυτά που ορίζονται στη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών. Με φροντίδα του ίδιου Υπουργείου ενεργείται κάθε σχετική εργασία ή μεταφορά για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

2. Οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών εφαρμόζονται και για τις προμήθειες εκλογικού υλικού, μεταφορές και λοιπές εργασίες που γίνονται στην αλλοδαπή με φροντίδα των πρεσβευτικών και προξενικών αρχών. Οι προμήθειες αυτές, μεταφορές και λοιπές εργασίες ενεργούνται, ύστερα από απόφαση του προϊσταμένου κάθε πρεσβείας ή έμμισθου προξενείου.

3. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την αντιμετώπιση των δαπανών των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών ρυθμίζονται ο τρόπος, η διαδικασία πληρωμής των δαπανών στην αλλοδαπή και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

Άρθρο 15 **Αποζημιώσεις και έξοδα κίνησης**

1. Στους υπαλλήλους των πρεσβευτικών και έμμισθων προξενικών αρχών, που απασχολούνται για τη διενέργεια της ψηφοφορίας εν γένει και στους Έλληνες δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους που εκτελούν καθήκοντα προέδρου εφορευτικών επιτροπών, καταβάλλεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, ειδική αποζημίωση, που καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Οικονομικών και Εξωτερικών.

2. Στον Προϊστάμενο του Εφετείου Αθηνών, τους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών καταβάλλεται, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης γενικής ή ειδικής διάταξης, ειδική αποζημίωση, που κα-

θορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών.

Ειδική αποζημίωση, που καθορίζεται με τον ίδιο τρόπο, καταβάλλεται και σε όσους άλλους δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους του Εφετείου Αθηνών που απασχολούνται για την αποσφράγιση και διαλογή του άρθρου 12 του νόμου αυτού. Ο αναγκαίος αριθμός των παραπάνω δικαστικών και εισαγγελικών λειτουργών και υπαλλήλων καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Προϊσταμένου του Εφετείου Αθηνών.

3. Στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής του δεύτερου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 4, στους επόπτες εκλογών και τους τυχόν αναπληρωτές τους του άρθρου 5 του νόμου αυτού και τους γραμματείς τους, καταβάλλονται τα οδοιπορικά έξοδα μετάβασης στην αλλοδαπή και επιστροφής τους στην Ελλάδα, καθώς και ημερήσια αποζημίωση για τον απαιτούμενο αριθμό ημερών εκτός έδρας, που καθορίζονται από τους Υπουργούς Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, κατά παρέκκλιση των κειμένων διατάξεων.

4. Με τον ίδιο τρόπο ορίζονται τα οδοιπορικά έξοδα και η αποζημίωση κάθε άλλου κρατικού λειτουργού και υπαλλήλου, που, ύστερα από κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομίας και Οικονομικών, μεταβαίνουν στην αλλοδαπή για την προπαρασκευή και διενέργεια της ψηφοφορίας.

5. Οι απαιτούμενες πιστώσεις για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος άρθρου εγγράφονται στον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

Άρθρο 16 **Πειθαρχικές και ποινικές ευθύνες**

1. Πράξεις των κρατικών λειτουργών και υπαλλήλων, καθώς και Ελλήνων πολιτών, που αποτελούν πειθαρχικά ή ποινικά αδικήματα, σύμφωνα με τις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών, εφόσον τελούνται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθενται από τις διατάξεις των προηγούμενων άρθρων, τιμωρούνται με τις κυρώσεις που προβλέπει η ανωτέρω νομοθεσία, ανεξάρτητα από το αν η πράξη είναι αξιόποινη και κατά τους νόμους της χώρας όπου διαπράχθηκε.

2. Το ίδιο ισχύει και για τα αδικήματα που προβλέπονται από τις διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών και τελούνται από Έλληνες πολίτες κατά τη διεξαγωγή των εκλογών που ρυθμίζονται από το νόμο αυτόν.

Άρθρο 17 **Τελικές διατάξεις**

1. Με απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, μπορεί να καθορίζεται κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εκτέλεση των διατάξεων του νόμου αυτού.

2. Για όποιο θέμα δεν προβλέπεται ειδική ρύθμιση στα προηγούμενα άρθρα του νόμου αυτού, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή Βουλευτών, όπως κάθε φορά αυτές ισχύουν.

3. Ως προς την απαγόρευση και δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή

Βουλευτών. Δεν επιτρέπεται η δημοσιοποίηση πριν από τη 19.00η ώρα της ημέρας ψηφοφορίας στην Ελληνική Επικράτεια.

4. Οι διατάξεις του ν. 1427/1984 (ΦΕΚ 40 Α'), για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου από τους Έλληνες που διαμένουν στο έδαφος των λοιπών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παραμένουν σε ισχύ.

5. Όπου στη νομοθεσία για την εκλογή Βουλευτών γίνεται αναφορά στον αριθμό των εγκύρων ψηφοδελτίων της Επικρατείας, σε αυτόν εντάσσονται και εκείνα των εκλογικών τμημάτων του εξωτερικού.

Άρθρο 18 **Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του νόμου αυτού αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος είναι δυνατή από τις βουλευτικές εκλογές, που θα διενεργηθούν μετά την 1η Ιανουαρίου 2011. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση των Υπουργών Εσωτερικών και Εξωτερικών, μπορεί να καθορισθεί μεταγενέστερη ημερομηνία άσκησης του ανωτέρω εκλογικού δικαιώματος.

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2008

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
Πρ. Παυλόπουλος	Ι. Παπαθανασίου
ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ	ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
Θ. Μπακογιάννη	Ν. Δένδιας

Αριθμ. 38/4/2009

ΕΚΘΕΣΗ **Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους** (άρθρο 75 παρ. 1 του Συντάγματος)

στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εσωτερικών
«Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές
βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς που
διαμένουν στο εξωτερικό»

Α. Με τις διατάξεις του υπόψη σχεδίου νόμου, ρυθμίζονται τα θέματα άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς που διαμένουν στο εξωτερικό. Ειδικότερα:

1. Παρέχεται η δυνατότητα σε Έλληνες και Ελληνίδες πολίτες που διαμένουν σε οποιοδήποτε κράτος του εξωτερικού ή υπηρετούν σε Ελληνική αρχή του εξωτερικού, να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, σε χώρο δικαιοδοσίας των Ελληνικών Πρεσβευτικών ή Έμμισθων Προξενικών Αρχών.

(άρθρο 1)

2. Καθορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία για

την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος από τους Έλληνες εκλογείς, που διαμένουν στο εξωτερικό. Μεταξύ άλλων:

α. Ρυθμίζονται τα θέματα κατάρτισης, θεώρησης, αναθεώρησης κ.λπ. των ειδικών εκλογικών καταλόγων.

β. Εισάγονται ειδικές ρυθμίσεις για τον τρόπο άσκησης του εκλογικού δικαιώματος από: i) Έλληνες ναυτικούς, ii) πρόσωπα που υπηρετούν σε Ελληνική αρχή του εξωτερικού, οι οποίοι πληρούν τις οριζόμενες προϋποθέσεις και δεν περιλαμβάνονται στους ειδικούς εκλογικούς καταλόγους της χώρας όπου υπηρετούν.

γ. Περαιτέρω προβλέπεται ότι:

i) Εκλογείς που ψηφίζουν σε χώρα του εξωτερικού απαγορεύεται να ψηφίσουν σε οποιοδήποτε εκλογικό τμήμα της ίδιας ή άλλης χώρας, καθώς και στην Ελλάδα.

ii) Τα πρόσωπα που ψηφίζουν, χωρίς να έχουν το δικαίωμα αυτό ή κατά παράβαση της προαναφερόμενης απαγόρευσης, υπόκεινται στις ποινικές και λοιπές κυρώσεις που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών.

iii) αα) Οι προαναφερόμενοι εκλογείς ψηφίζουν τους συνδυασμούς ή συνασπισμούς κομμάτων που έχουν καταρτίσει ψηφοδέλτια επικρατείας κατά την κείμενη νομοθεσία.

ββ) Στα ψηφοδέλτια επικρατείας περιλαμβάνονται υποχρεωτικά τρεις (3) τουλάχιστον υποψήφιοι που διαμένουν στο εξωτερικό επί μία δεκαετία και έχουν το δικαίωμα του εκλέγεσθαι.

(άρθρο 2)

3.α. Τα εκλογικά τμήματα, στα οποία κατανέμονται οι εκλογείς της περιφέρειας κάθε πρεσβευτικής ή έμμισθης προξενικής αρχής, καθώς και τα καταστήματα ψηφοφορίας ορίζονται με κ.υ.α., που εκδίδεται εντός της οριζόμενης προθεσμίας και με την προβλεπόμενη διαδικασία.

β. i) Καθορίζονται τα κτίρια που χρησιμοποιούνται ως καταστήματα ψηφοφορίας, τα οποία προετοιμάζονται με φροντίδα της οικείας πρεσβευτικής ή έμμισθης προξενικής αρχής, σύμφωνα με την εκλογική νομοθεσία.

ii) Παρέχεται η δυνατότητα χρησιμοποίησης, ως καταστημάτων ψηφοφορίας και κτιρίων ή καταστημάτων του κράτους όπου διαμένουν οι Έλληνες εκλογείς, τα οποία παραχωρούνται από τις αρμόδιες αρχές του κράτους αυτού, σε περίπτωση που οι κατά τα ανωτέρω οριζόμενοι χώροι δεν επαρκούν.

(άρθρο 3)

4.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με το διορισμό των εφορευτικών επιτροπών και των δικαστικών αντιπροσώπων. Μεταξύ άλλων προβλέπεται ότι:

i) Διορίζονται, κατ' εξαίρεση, ως αντιπρόσωποι δικαστικής αρχής, και μόνιμοι διπλωματικοί ή διοικητικοί υπάλληλοι πρεσβειών και προξενείων, καθώς και μόνιμοι Δημόσιοι Υπάλληλοι άλλης Ελληνικής αρχής ή υπηρεσίας της αλλοδαπής.

ii) Στρατιωτικοί εν γένει δεν επιτρέπεται να διορισθούν ως δικαστικοί αντιπρόσωποι ή μέλη εφορευτικών επιτροπών.

β. Καθορίζονται, λεπτομερώς, οι ενέργειες στις οποίες προβαίνουν οι εφορευτικές επιτροπές και παρέχεται η εξουσιοδότηση για την έκδοση κ.υ.α. με την οποία: i) καθορίζονται οι προθεσμίες για το διορισμό των μελών των εφορευτικών επιτροπών, ii) ρυθμίζονται τα σχετικά, με τη συγκρότηση και την ανάληψη καθηκόντων τους κ.λπ., θέματα.

(άρθρο 4)

5.α. Προβλέπεται ο διορισμός δικαστικών λειτουργών με τον οριζόμενο βαθμό, ως εποπτών εκλογών, σε κάθε Ελληνική πρεσβεία ή έμμισθο προξενείο.

β. Οι επόπτες εκλογών και οι γραμματείς τους είναι

υποχρεωμένοι να ευρίσκονται στον τόπο διορισμού τους δύο (2) ή τρεις (3) ημέρες, κατά περίπτωση, πριν από την ημέρα ψηφοφορίας.

γ. Καθορίζονται: i) η ειδικότερη διαδικασία για το διορισμό των εποπτών εκλογών και των αναπληρωτών τους σε περίπτωση που κρίνεται απολύτως αναγκαίο, καθώς και του γραμματέα τους.

ii) το έργο των εποπτών, το οποίο συνίσταται στην παρακολούθηση της ψηφοφορίας, στη συνδρομή των εφορευτικών επιτροπών, την επίλυση τυχόν αναφυόμενων ζητημάτων, καθώς και τη σύνταξη σχετικής έκθεσης.

δ. Οι πρεσβευτές και οι έμμισθοι πρόξενοι συνεπικουρούν τους επόπτες, με κάθε τρόπο, και τους διαθέτουν ιδιόκτητο ή μισθωμένο μεταφορικό μέσο της πρεσβείας ή του έμμιθου προξενείου, για τις μετακινήσεις τους.

(άρθρο 5)

6. Ρυθμίζονται τα θέματα που σχετίζονται με: i) τα ψηφοδέλτια επικρατείας που εκτυπώνονται από τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων, για τη ψηφοφορία των εκλογέων, ii) τους εκλογικούς φακέλους, που κατασκευάζονται στην Ελλάδα και αποστέλλονται έγκαιρα στις διπλωματικές αρχές, iii) τον τρόπο γνωστοποίησης των συνδυασμών επικρατείας στις προαναφερόμενες αρχές και iv) την κατάρτιση – έκδοση του προγράμματος εκλογής, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένα στοιχεία και γνωστοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

(άρθρα 6-8)

7.α.i) Καθορίζεται, λεπτομερώς, ο τρόπος διεξαγωγής της ψηφοφορίας.

ii) Προβλέπεται ότι οι εκλογικοί σάκοι θεωρούνται διπλωματικοί, οι δε υπόχρεοι για τη μεταφορά τους, αντιπρόσωποι της δικαστικής αρχής, λογίζονται διπλωματικοί ταχυδρόμοι.

β. Παρέχεται το δικαίωμα σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων να διορίσει από έναν (1) αντιπρόσωπο και έναν (1) αναπληρωτή του, σε κάθε πρεσβεία, προξενείο και σε κάθε εκλογικό τμήμα, κατά τα οριζόμενα.

γ. Καθορίζονται, αναλυτικά, τα καθήκοντα των πρεσβευτικών και προξενικών αρχών, μετά το πέρας της ψηφοφορίας.

(άρθρα 9-11)

8.α.i) Ορίζεται ότι η διαλογή ψηφοδελτίων διενεργείται από το Εφετείο Αθηνών, όπου εδρεύει Κεντρική Εφορευτική Επιτροπή, η οποία έχει την οριζόμενη συγκρότηση και συγκεκριμένο έργο.

ii) Περαιτέρω, για τον ίδιο σκοπό, συγκροτούνται ειδικές εφορευτικές επιτροπές, που έχουν τα οριζόμενα καθήκοντα.

iii) Η γενική εποπτεία της Κεντρικής Εφορευτικής Επιτροπής και των Ειδικών Εφορευτικών Επιτροπών ασκείται από τον Προϊστάμενο του Εφετείου Αθηνών.

β. Καθορίζεται η διαδικασία για την ενσωμάτωση των αποτελεσμάτων και ψηφοφορίας των εκλογέων που ψήφισαν στην αλλοδαπή, στο γενικό οριστικό πίνακα των αποτελεσμάτων των εκλογών.

(άρθρα 12 και 13)

9.α. Ρυθμίζονται θέματα σχετικά με την προμήθεια του εκλογικού υλικού, που διενεργείται με τη φροντίδα του Υπουργείου Εσωτερικών. Καθ' όμοιο τρόπο διενεργείται και κάθε σχετική εργασία ή μεταφορά που είναι αναγκαία για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας.

β. Οι σχετικές με τα προαναφερόμενα δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

γ. Ο τρόπος, η διαδικασία πληρωμής των δαπανών

στην αλλοδαπή κ.λπ. καθορίζονται με κ.υ.α.. (άρθρο 14)

10.α. Παρέχονται οι αναγκαίες εξουσιοδοτήσεις για τον καθορισμό των αποζημιώσεων και των εξόδων κίνησης που καταβάλλονται στα πρόσωπα που απασχολούνται / εμπλέκονται στην όλη διαδικασία διενέργειας της ψηφοφορίας. Ειδικότερα, με κ.υ.α., καθορίζονται: i) Η ειδική αποζημίωση που καταβάλλεται: αα) στους υπαλλήλους των πρεσβευτικών και έμμισθων προξενικών αρχών και στους Έλληνες Δημόσιους πολιτικούς υπαλλήλους που εκτελούν καθήκοντα προέδρου εφορευτικών επιτροπών, ββ) στον προϊστάμενο του Εφετείου Αθηνών, τους προέδρους, τα μέλη και τους γραμματείς της κεντρικής εφορευτικής επιτροπής και των ειδικών εφορευτικών επιτροπών, γγ) στους λοιπούς δικαστικούς και εισαγγελικούς λειτουργούς και δικαστικούς υπαλλήλους του Εφετείου Αθηνών που απασχολούνται στην αποσφράγιση φακέλων και διαλογή ψηφοδελτίων, κατά το άρθρο 12 του υπό ψήφιση νόμου, ο αριθμός των οποίων καθορίζεται, επίσης, με κ.υ.α..

ii) Τα έξοδα κίνησης που καταβάλλονται: αα) στους αντιπροσώπους της δικαστικής αρχής, ββ) στους επόπτες εκλογών και στους τυχόν αναπληρωτές τους, γγ) σε κάθε άλλο κρατικό λειτουργό και υπάλληλο που κατόπιν σχετικής κ.υ.α., μεταβαίνουν στην αλλοδαπή για την προπαρασκευή και διενέργεια της ψηφοφορίας.

β. Οι σχετικές δαπάνες βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Εσωτερικών.

(άρθρο 15)

11.α. Επεκτείνεται η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών, για την τιμώρηση, με τις προβλεπόμενες κυρώσεις, των πράξεων κρατικών λειτουργών και υπαλλήλων, καθώς και Ελλήνων πολιτών εν γένει, οι οποίες συνιστούν πειθαρχικά ή ποινικά αδικήματα, εφόσον τελούνται κατά την εκτέλεση των καθηκόντων που τους ανατίθεται με τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου.

β. Οι ανωτέρω πράξεις τιμωρούνται, ανεξάρτητα από το αν αυτές είναι αξιόποινες κατά τους νόμους της χώρας όπου διαπράχθηκαν.

γ. Οι ανωτέρω ρυθμίσεις καταλαμβάνουν και αδικήματα που προβλέπονται από τη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών και τελούνται από Έλληνες πολίτες κατά την διεξαγωγή των εκλογών που προβλέπονται με τον υπό ψήφιση νόμο.

(άρθρο 16)

12.α. Παρέχεται η εξουσιοδότηση για τη ρύθμιση, με κ.υ.α., όλων των θεμάτων που σχετίζονται με την εκτέλεση των διατάξεων του υπό ψήφιση νόμου.

β. Από την έκδοση του υπό ψήφιση νόμου, δεν τίθενται οι διατάξεις για την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος κατά τις εκλογές του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, από τους Έλληνες που διαμένουν στο έδαφος των λοιπών κρατών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ν. 1427/1984).

γ. Για τη δημοσιοποίηση των αποτελεσμάτων των δημοσκοπήσεων, εφαρμόζονται οι σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

δ.i) Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος κατά τις διατάξεις του υπό ψήφιση νόμου, είναι δυνατή από τις βουλευτικές εκλογές που θα διενεργηθούν μετά την 1.1.2011.

ii) Η προαναφερόμενη ημερομηνία μπορεί να μετατίθεται με προεδρικό διάταγμα.

(άρθρα 17 και 18)

Β. Από τις προτεινόμενες διατάξεις και για κάθε έτος κατά το οποίο διενεργούνται βουλευτικές εκλογές, προ-

καλούνται τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

ΕΙΔΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

(άρθρο 75 παρ. 3 του Συντάγματος)

I. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού

1. Δαπάνη από την: i) κατασκευή των εκλογικών φακέλων, που χρησιμοποιούνται για την ψηφοφορία.

(άρθρο 7 παρ. 1)

ii) προμήθεια κάθε είδους λοιπού εκλογικού υλικού και τη διενέργεια σχετικών εργασιών (μεταφορές κ.λπ.) για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας,

(άρθρο 14 παρ. 1 και 3)

iii) καταβολή ειδικής αποζημίωσης ή / και εξόδων κίνησης στα πρόσωπα που εμπλέκονται / απασχολούνται εν γένει στην προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του υπό ψηφισή νόμου.

(άρθρο 15)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: i) καταβολή μισθώματος για τη χρήση κτιρίων που παραχωρούνται από αρχές άλλων κρατών στην οικεία πρεσβευτική ή έμμισθη προξενική αρχή, για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σε περίπτωση που τα προβλεπόμενα κτίρια που χρησιμοποιούνται, ως καταστήματα ψηφοφορίας, δεν επαρκούν,

(άρθρο 3 παρ. 3)

ii) επιβολή ποινής φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών μη δεκτική μετατροπής και αναστολής, στα πρόσωπα που δημοσιοποιούν αποτελέσματα δημοσκοπήσεων, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (άρθρο 49 του π.δ. 96/2007).

(άρθρο 17 παρ. 3)

3. Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την είσπραξη προστίμων, που επιβάλλονται ως πειθαρχικές κυρώσεις, στις περιπτώσεις διάπραξης των προβλεπόμενων πειθαρχικών αδικημάτων, σύμφωνα με τις σχετικές διατάξεις της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών.

(άρθρο 16)

II. Επί του Κρατικού Προϋπολογισμού και του προϋπολογισμού του ΤΑ.Χ.ΔΙ.Κ. και των λοιπών φορέων της παρ. 2 του άρθρου 4 του ν. 663/1977 (Ταμείο Νομικών Ο.Γ.Α., Ο.Α.Ε.Ε., Ταμεία Πρόνοιας Δικηγόρων κ.λπ.)

Ενδεχόμενη αύξηση εσόδων από την επιβολή χρηματικών ποινών και τη μετατροπή, σε χρηματικές, ποινών φυλάκισης, που επιβάλλονται κατ' εφαρμογή των διατάξεων της νομοθεσίας περί εκλογής βουλευτών, οι οποίες επεκτείνονται και σε όσους: i) ψηφίζουν χωρίς να έχουν το δικαίωμα αυτό ή ψηφίζουν σε εκλογικό τμήμα της αλλοδαπής και στην Ελλάδα,

ii) διαπράττουν αξιόποινες πράξεις κατά την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας,

(άρθρα 1 παράγραφοι 3-5 και 16)

iii) δημοσιοποιούν αποτελέσματα δημοσκοπήσεων, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (άρθρο 49 του π.δ. 96/2007).

(άρθρο 17 παρ. 3)

Αθήνα, 17 Φεβρουαρίου 2009

Ο Γενικός Διευθυντής

Βασίλειος Λέτσιος

στο σχέδιο νόμου «Άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, κατά τις γενικές βουλευτικές εκλογές, από τους Έλληνες εκλογείς που διαμένουν στο εξωτερικό»

Από τις διατάξεις του προτεινόμενου σχεδίου νόμου προκαλούνται σε βάρος του Κρατικού Προϋπολογισμού και για κάθε έτος κατά το οποίο διενεργούνται βουλευτικές εκλογές, τα ακόλουθα οικονομικά αποτελέσματα:

1. Δαπάνη από την:

i) κατασκευή των εκλογικών φακέλων, που χρησιμοποιούνται για την ψηφοφορία,

(άρθρο 7 παρ. 1)

ii) προμήθεια κάθε είδους λοιπού εκλογικού υλικού και τη διενέργεια σχετικών εργασιών (μεταφορές κ.λπ.) για την προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας,

(άρθρο 14 παράγραφοι 1 και 3)

iii) καταβολή ειδικής αποζημίωσης ή / και εξόδων κίνησης στα πρόσωπα που εμπλέκονται / απασχολούνται εν γένει στην προπαρασκευή και διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του υπό ψηφισή νόμου.

(άρθρο 15)

2. Ενδεχόμενη δαπάνη από την: i) καταβολή μισθώματος για τη χρήση κτιρίων που παραχωρούνται από αρχές άλλων κρατών στην οικεία πρεσβευτική ή έμμισθη προξενική αρχή, για τη διεξαγωγή της ψηφοφορίας, σε περίπτωση που τα προβλεπόμενα κτίρια που χρησιμοποιούνται, ως καταστήματα ψηφοφορίας, δεν επαρκούν,

(άρθρο 3 παρ. 3)

ii) επιβολή ποινής φυλάκισης τουλάχιστον έξι (6) μηνών μη δεκτική μετατροπής και αναστολής, στα πρόσωπα που δημοσιοποιούν αποτελέσματα δημοσκοπήσεων, κατά παράβαση των σχετικών διατάξεων της νομοθεσίας για την εκλογή βουλευτών (άρθρο 49 του π.δ. 96/2007).

(άρθρο 17 παρ. 3)

Οι ανωτέρω δαπάνες θα καλύπτονται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Εσωτερικών (Ειδ.Φ. 07-130), πλην της υπό στοιχείο 2 (ii) δαπάνης, η οποία εφόσον πραγματοποιείται, θα καλύπτεται από τις πιστώσεις του προϋπολογισμού του Υπουργείου Δικαιοσύνης Ειδ.Φ. (17-310).

Αθήνα, 11 Φεβρουαρίου 2009

ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Πρ. Παυλόπουλος

Ι. Παπαθανασίου

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ

Ν. Δένδιας